

Antonín Kratochvíl

Domovina je pocit...

text Natalie A. Rollko | foto Antonín Kratochvíl

Osobnost a tvorbu fotografa Antonína Kratochvíla není potřeba zvlášť představovat. K jeho posledním projektům patří cyklus **DOMOVINA**, který od 8. 10. do 2. 11. poprvé představí také na Slovensku, v bratislavském Středoevropském domě fotografie.

Jak cyklus DOMOVINA vznikl?

Projekt vznikl pro americký fotofestival s názvem **LOOK 3**. Podíleli se na něm známá fotoeditorka Kathy Ryanová se svým manželem a dvěma kurátory. Společně vybrali tři světové fotografy, mezi nimi i mě. Zadalí téma **DOMOVINA**, a já měl dodat fotografie, které by ho vystihovaly.

Výstavu mohli zatím vidět čeští diváci, teď putuje na Slovensko. Proč jste si vybral právě Bratislavu?

V Bratislavě jsem ještě nikdy nevystavoval a toto město jsem považoval také za svou domovinu, než jsme se rozdělili.

Domovinu nevnímám jako geografickou záležitost, jde spíš o pocit. Na těch fotkách vidím kus sebe, i když tam nejsem. Lidi, které jsem fotil, jsou součástí mých vlastních zkušeností.

Jaké fotografie návštěvníkům nabízáte?

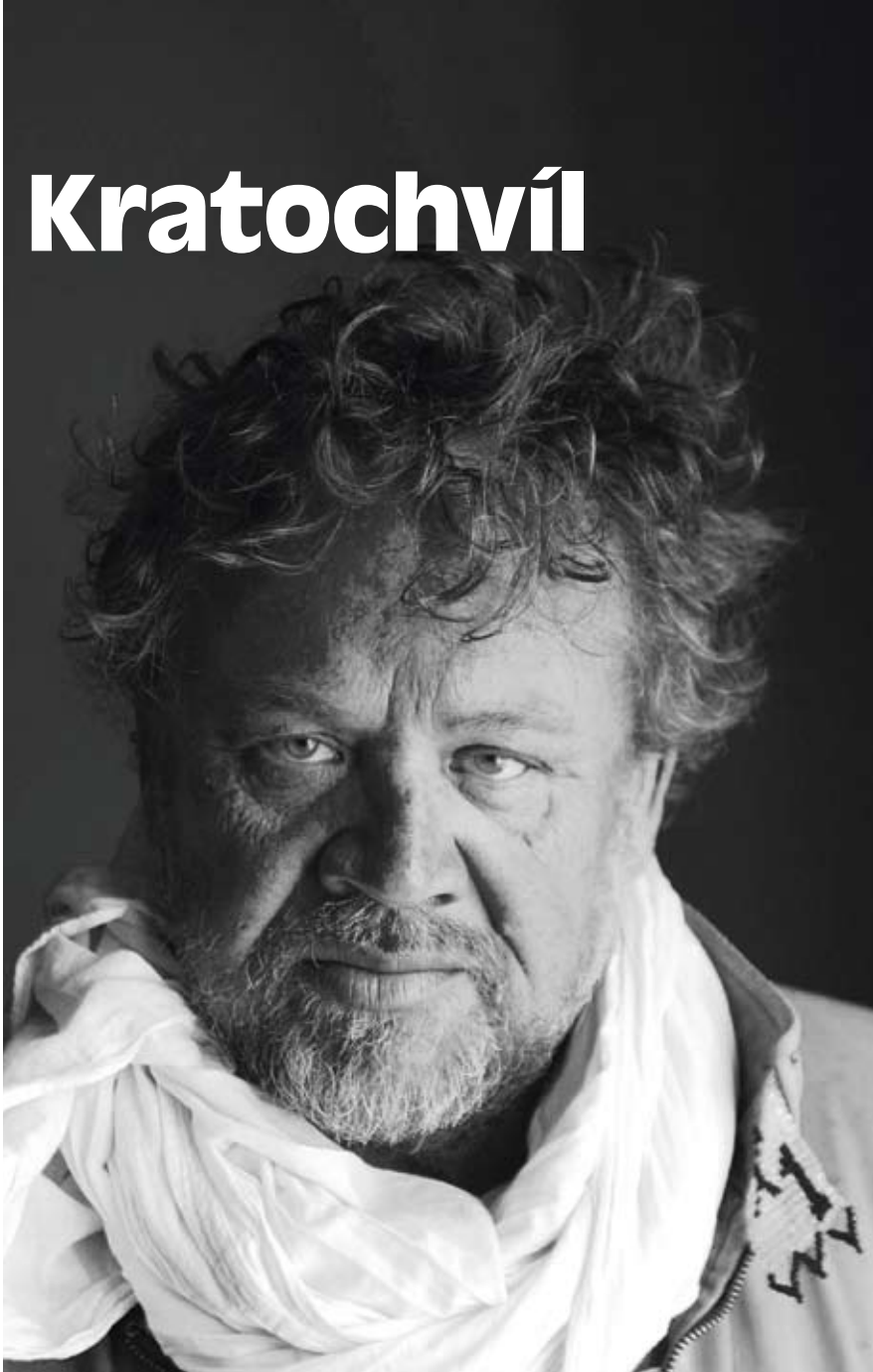
Zobrazují témata, která jsem nafotil za poslední čtyři dekády. Zachycují lidské emoce a poznání, s nimiž se ztotožňuji. **DOMOVINU** nevnímám jako geografickou záležitost, jde spíš o pocit. Na těch fotkách vidím kus sebe, i když tam nejsem. Lidi, které jsem fotil, jsou součástí mých vlastních zkušeností.

Jak jste se k těm lidem dostával?

Vybíral jsem si je sám. To, co se dělo pak, nebylo pod mojí kontrolou. Reagoval jsem jako fotožurnalista.

Přijali vás mezi sebe?

Lidé mě většinou přijímají dobře. Umím rychle navázat kontakt a navodit dobrou atmosféru. Pak mi pomáhal průvodce. Když šlo o problém, většinou to bylo s místními

Rwanda, 1994

■ Zahradník, Rumunsko, 1995

■ Irak, 2003

úřady, jako jsou vojáci nebo policie. Místní lidé byli naopak velmi milí a nápomocní.

Vaše fotoreportáže pocházejí z prostředí, která považujeme za extrémní. Jak jste se po svém návratu „domů“ vyrovnával s tím, co jste zažili?

Můj život nebyl nikdy normální. Svou práci jsem vždy bral a беру jako součást svého já. Podobnými věcmi, které jsem zažíval, jsem už prošel, takže to pro mne nebylo nic nového.

Dokumentární fotografie je náročná na čas. Kolik jste ho v průběhu roku strávil na cestách?

Počkejte, zeptám se manželky... (Manželka Gabriela po několika vteřinách odpovídá: „Bylo to osm měsíců v roce.“ – Pozn. aut.) **Předpokládám, že některá místa jste navštívil víc než jednou...**

Hodně jsem se vracel do východní Evropy, kde také vznikl projekt **BROKEN DREAM**, který jsem fotil dvacet let. Začal jsem v období totality a skončil v období obrození.

Které události a země ve vás zanechaly nejvýraznější stopu?

Velmi silná byla sametová revoluce u nás a genocida ve Rwandě. Velkou stopu ve mně také zanechala válka v Bosně... Na snímcích jsem velmi dobře zmapoval krajinu zničenou komunismem. Celá kolekce je velmi emotivní a každou fotku považuji za důležitou.

Zajímalo by mě, jak dlouho se fotí taková reportáž...

Záleží na konkrétním projektu. K některým jsem se vracel každý rok, ve Rwandě jsem strávil měsíc... Takže žádný časový limit prakticky neexistuje.

Součástí výstavy je také dokument o Černobylu. Co vás do této „zakázané zóny“ přitáhlo?

Černobyl jsem poprvé navštívil v roce 1996, deset let po jaderné katastrofě. V té době jsem zachytil extrémně vysoký výskyt rakoviny štítné žlázy u zdejších obyvatel. Nacházel jsem však zde i další bizarnosti, jako abnormální dávky radiace, z kterých zkolažoval dozimetr, nebo ožralé inženýry, koupající se v radioaktivní vodě... Od té doby se sem pravidelně vracím. S Agenturou VII tady pořádám workshopy pro studenty.

Co myslíte, jak vás přijme slovenské publikum?

Doufám, že mou tvorbu místní publikum pochopí. **DOMOVINU** jsem fotil z pozice emigranta. Všechny situace zachycené na snímcích vyjadřují mou ideu domoviny, kterou jsem před mnoha lety ztratil. ■

SOUTĚŽ o originální fotopublikaci Antonína Kratochvíla **PERSONA** s autogramem

Stačí správně odpovědět na naše otázky a mít štěstí při losování. Tři z vás pak knížku získají. Na vaše odpovědi čekáme do 29. října 2014.

Soutěžní otázky:

1. V kterém českém filmu si Antonín Kratochvíl v roce 2009 zahrál?
2. Kde Antonín Kratochvíl vystudoval fotografii?
3. Jakému druhu fotografie se Antonín Kratochvíl věnuje?

Odpovědi zasílejte na adresu redakce: Xantypa, Janáčkovo nábřeží 51, 150 00, Praha 5-Smíchov, e-mail: soutez@xantypa.cz